

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani

Judecătorul: A. Negru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău

Judecătorii: A. Minciună, I. Muruianu, V. Efros

ÎNCHEIERE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Castraveț Valeriu împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani și Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, prin care a fost admis apelul declarat de Castraveț Valeriu, a fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Castraveț Valeriu împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea la repunerea în drepturi și obligarea la calcularea și achitarea pensiei, a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată a lui Castraveț Valeriu împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea la repunerea în drepturi și obligarea la calcularea și achitarea pensiei, a fost anulată decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău, din 25 noiembrie 2016, cu privire la refuzul stabilirii pensiei de procuror lui Castraveț Valeriu, a fost obligată Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani de a calcula și achita lui Castraveț Valeriu pensia de procuror în proporție de 75 % din plățile

lunare asigurate ale procurorului în exercițiu în ultima funcție de procuror deținută cu începerea de la 01 decembrie 2016, în rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate,

c o n s t a t ă:

La 14 februarie 2017, Castraveț Valeriu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani și Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea la repunerea în drepturi și obligarea la calcularea și achitarea pensiei.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Castraveț Valeriu, a indicat că, la data de 16 noiembrie 2016 și suplimentar la 22 noiembrie 2016, a depus cereri la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău, prin care a solicitat să-i fie stabilită pensia pentru procurori, în legătură cu atingerea la data de 26 iulie 2016, a vârstei de pensionare de 53 de ani, în conformitate cu prevederile art. 10, 11, 46² din Legea cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156, din 14 octombrie 1998. La cererile depuse, au fost anexate toate documentele necesare pentru stabilirea pensiei, solicitate de Casa Națională de Asigurări Sociale. De asemenea, a adus la cunoștință că din aprilie 2011, este pensionar din cadrul fostului Serviciu Grăniceri, în prezent Ministerul Afacerilor Interne.

Reclamantul Castraveț Valeriu, a indicat că, la 12 decembrie 2016, a primit Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău nr. 39249 din 25 noiembrie 2016, cu privire la refuzul stabilirii pensiei. Motivul invocat în decizie fiind următorul: deoarece nu are stagiul de cotizare general necesar de 32 de ani, obținerii dreptului la pensie, acesta fiind de doar 30 ani și 9 luni.

Reclamantul Castraveț Valeriu, a relatat că, prin cererea prealabilă nr. C-1543/16 din 21 decembrie 2016, Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău nr. 39249 din 25 noiembrie 2016, a fost contestată la Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, iar prin scrisoarea nr. C-1543/16 din 24 ianuarie 2017, recepționată la data de 30 ianuarie 2017, cererea prealabilă a fost respinsă fiind invocat același motiv, precum că nu confirmă stagiul de cotizare de 32 de ani.

Reclamantul Castraveț Valeriu, a menționat că, contrar concluziilor expuse în Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM, care a confirmat stagiul de cotizare de 30 ani și 9 luni, inclusiv activitatea asigurată în calitate de avocat, în scrisoarea Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM din 24 ianuarie 2017, în lipsa temeiurilor legale și a argumentării juridice corespunzătoare, stagiul de cotizare a fost calculat deja în alt mod și din nou în mod eronat. Astfel, în scrisoare a fost indicat că, nici stagiul de cotizare în mărime de 2 ani și 8 luni de activitate în calitate de avocat, perioada în care a fost supus asigurării sociale și respectiv, a achitat pe deplin contribuțiile în bugetul

asigurărilor sociale, fapt constatat în Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM, deja nu a mai fost luat în calcul pentru stabilirea pensiei de procuror, fără însă a indica legea și articolul concret prin care își întemeiază afirmațiile.

Reclamantul Castraveț Valeriu, a afirmat că, nu este de acord cu Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2016 și răspunsul la cererea prealabilă a Casei Naționale de Asigurări Sociale din 24 ianuarie 2017 și le consideră ilegale, care îi încalcă grav drepturile, stabilite prin lege.

Reclamantul Castraveț Valeriu, a menționat că, potrivit certificatului nr.33-2d/421 din 22 septembrie 2016, eliberat de Procuratura Generală, originalul căruia fost prezentat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău, și care se confirmă faptul că a activat în cadrul Procuraturii Republicii Moldova, în diferite funcții, iar în perioada 02 august 1990 – 03 noiembrie 2009, ultima funcție deținută fiind de procuror-șef al Direcției investigații generale din cadrul Procuraturii Generale, vechimea în muncă în funcția de procuror a constituit 19 ani 3 luni și o zi. A mai relatat că același înscris confirmă că, salariul prevăzut pentru ultima funcție deținută de procuror-șef al direcției din cadrul Procuraturii Generale, conform prevederilor art. 51 alin. 3 lit. b) și art. 52 lit. c) din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013, cu privire la salarizarea judecătorilor și procurorilor, se stabilește în cuantum de 4,5 salarii medii pe economie și spor pentru exercitarea funcției de conducere în mărime de 12 % față de salariul de funcție.

Reclamantul a afirmat că, potrivit datelor din carnetele de muncă Seria JIT-I nr. 0926303 și Seria AA 0661513 se atestă următoarele perioade de activitate și respectiv, stagiul de cotizare: 04 noiembrie 1980 – 06 octombrie 1981, (muncitor) - perioada de 11 luni și 2 zile; 25 octombrie 1981 - 11 noiembrie 1983, (serviciul militar) - 2 ani și 16 zile; 24 mai 1984 – 28 august 1985, (șofer) - un an, 3 luni, 4 zile; 01 septembrie 1985 – 30 iunie 1990, (student) - 4 ani 10 luni, 02 august 1990 – 03 noiembrie 2009, (procuror) - 19 ani, 3 luni, o zi; 03 martie 2010 – 29 martie 2011, (Serviciul Grăniceri) - 1 an 26 zile; 01 februarie 2012 – 30 septembrie 2014, (activitatea în calitate de avocat cu achitarea contribuțiilor la asigurările sociale) - 2 ani 8 luni.

Astfel a indicat că, stagiul general de cotizație calculat, constituie: 11 luni + 24 luni + 15 luni + 58 luni + 231 luni + 12 luni + 32 luni = 383 luni : 12 = 31 ani și 9 luni și 2 zile 2 + 16 + 4 + 1 + 26 = 49 zile = 1 lună 19 zile; 383 luni + 1 lună (19 zile) = 384 luni (19 zile): 12 = 32 ani și 19 zile.

Reclamantul Castraveț Valeriu, a mai relatat că, potrivit pct. 35 și 36 din Regulamentul cu privire la modul de calculare și confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr. 417, din 03 mai 2000, perioadele activității de muncă, conform carnetului de muncă, se calculează de la data

angajării, pînă la data concedierii. Ziua concedierii se consideră ultima zi de muncă. La calcularea stagiului de cotizare general și special la durata stagiului respectiv pentru fiecare caz de concediere se adăugă o zi.

Reclamantul Castraveț Valeriu, a susținut că, potrivit prevederilor legale, la stagiul de cotizarea indicat, urmează a fi adăugate 6 zile și respectiv, stagiul general de cotizare constituie 32 ani și 25 de zile. Deci, stagiul de cotizare în funcția de procuror este mai mare de 19 ani, iar stagiul general de cotizare este mai mare de 32 de ani, condiții necesare pentru a fi stabilită pensia de procuror, prevăzută în art. 46² din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat.

Reclamantul Castraveț Valeriu a declarat că, pentru anul 2016, vârsta de pensionare a procurorilor constituie 53 ani. Totodată a menționat că potrivit alin. (3) art. 46² din Legea nr.156 din 14 octombrie 1998, stagiul de cotizare pentru anul 2016 este de 32 de ani. Astfel, ambele condiții prevăzute de lege, pentru stabilirea pensiei de procuror, au fost îndeplinite. A mai susținut că, la acest compartiment e necesar de menționat că, perioada studiilor la secția de zi a Universității de Stat din Moldova (01 septembrie 1985 – 23 iunie 1990) a fost stabilită contrar prevederilor legale menționate supra, fără a fi indicată norma legală care a stat la baza calculului efectuat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău. Potrivit înscrierilor din carnetul de muncă Seria J1T-I nr. 0926303, prezentat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău, se atestă că perioada de studii a constituit 01 septembrie 1985 – 30 iunie 1990, fapt confirmat în temeiul ordinului nr. 333 - st din 23 august 1985 și a Ordinului nr. 291 - st din 30 iunie 1990. Astfel, a indicat că stagiul de cotizare a fost diminuat eronat și neîntemeiat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău, cu 8 zile.

Reclamantul Castraveț Valeriu, a relatat că, cu referire la poziția Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău și Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM de a nu lua în considerație perioada de 1 an și 26 zile de activitate în cadrul Serviciului Grăniceri, consideră că este neîntemeiată și nu are nici un suport legal. În acest sens, a invocat prevederile art. 42 alin. (2) al Legii nr. 780 din 27 decembrie 2001 cu privire la actele legislative, care indică că prin interpretare se oferă soluții juridice de realizare a normei de drept în sensul ei exact. Invocă în acest sens, prevederile art. 43 și 44 al Legii menționate, care prevede că doar Parlamentul și Curtea Constituțională sînt organele de competență exclusivă a cărora, ține interpretarea actelor legislative. Prin urmare, a susținut că potrivit prevederilor legale enunțate, nici Casa Națională de Asigurări Sociale și nici subdiviziunile sale teritoriale subordonate (Casa Teritorială de Asigurări Sociale) nu dispun de competența de a interpreta legile.

Reclamantul Castraveț Valeriu, a mai indicat că interpretarea arbitrară, în lipsa competenței legale, de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale a art. 5 alin. (1) lit.

a) din Legea cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156, din 14 octombrie 1998, precum că perioada necontributivă în cauză, nu se i-a în calcul la stabilirea stagiului de cotizare, este total greșită. În acest sens, a invocat prevederile art. 5 al Legii enunțate, care stipulează, că în sistemul public, stagiul de cotizare însumează toate perioadele contributive. Perioadele necontributive ale asiguratului asimilate stagiului de cotizare, sînt perioada de îndeplinire a serviciului militar prin contract sau a altui serviciu asimilat acestuia, dacă nu este posibilă stabilirea pensiei în condițiile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993.

Reclamantul Castraveț Valeriu, a mai invocat că, prevederile pct. 3 al Regulamentului cu privire la modul de calculare și confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei, aprobat prin Hotărîrea Guvernului, nr. 417 din 03 mai 2000 care prevede foarte clar că stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei include perioade contributive și perioade necontributive. Perioadele contributive includ activitățile, la desfășurarea cărora persoana este supusă asigurărilor sociale. Se consideră necontributive perioadele, în care persoana nu este supusă asigurărilor sociale, dar în temeiul legii ele se includ în stagiul de cotizare (serviciul militar, studiile în instituțiile de învățămînt universitar, îngrijirea unui invalid de gradul 1, îngrijirea unui copil pînă la vîrsta de 3 ani etc.).

Reclamantul Castraveț Valeriu, a indicat că, normele în cauză prevăd direct și indiscutabil, că perioada de îndeplinire a serviciului militar prin contract, este o perioadă necontributivă, care evident urmează a fi inclusă în stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei, iar Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău, este contrară normelor de drept enunțate, fiind rezultatul unei interpretări eronate și abuzive a prevederilor 5 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, în raport cu prevederile art. 11 alin. (1) al Legii nominalizate, prevederi care au fost ignorate, fără nici o argumentare de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău.

Reclamantul a menționat că, calcularea pensiei urmează a fi efectuată din cuantumul salariului de procuror - șef de Direcție din cadrul Procuraturii Generale, care în anul 2016, constituie suma de 23 238 lei (4610,90 lei - salariul mediu lunar în anul 2015, prevăzut în Informația Ministerului Muncii Protecției Sociale și Familiei nr.410 din 18 martie 2016, cu privire la mărimea salariului mediu lunar pe țară, pentru anul 2015, (Monitorul Oficial nr. 59-67, din 18 martie 2016)) x 4,5 = 20 749 lei +2489 lei (spor 12%). Astfel, cuantumul pensiei lunare de procuror a reclamantului constituie 17429 lei (23238 lei x 75%).

Reclamantul Castraveț Valeriu, își întemeiază pretențiile, în baza art. art. 10, 11, 46² alin. (1) al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 cu privire la sistemul public de

pensii și art. 5¹ alin. (3) lit. b) art. 5² lit. b) din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 cu privire la salarizarea judecătorilor și procurorilor, art. 166-167 Codul de procedură civilă, art. art. 19, 25 alin. (1) lit. b), 26 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ.

A solicitat, reclamantul Castraveț Valeriu, admiterea acțiunii, anularea actului administrativ, Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău nr. 39249 din 25 noiembrie 2016, cu privire la refuzul stabilirii pensiei de procuror, obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău de a repune reclamantul în drepturile sale, prin stabilirea pensiei de procuror în proporție de 75 %, din suma tuturor plăților lunare asigurate ale procurorului în exercițiu în ultima funcție deținută, procuror șef al direcției din cadrul Procuraturii Generale, obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău de a-i calcula și achita pensia de procuror, în proporție de 75 % din suma tuturor plăților lunare asigurate ale procurorului în exercițiu în ultima funcție deținută, procuror șef al direcției din cadrul Procuraturii Generale, cu începerea de la 01 decembrie 2016, încasarea cheltuielilor de judecată din contul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău, în beneficiul reclamantului Castraveț Valeriu.

Ulterior, reclamantul Castraveț Valeriu, a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat anularea Deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău, nr. 39249 din 25 noiembrie 2016, cu privire la refuzul stabilirii pensiei de procuror și scrisorii Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1543/16 din 24 ianuarie 2017, deoarece sunt ilegale în fond ca fiind emise contrar prevederilor legii, obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, mun. Chișinău, Casei Naționale de Asigurări Sociale, de a repune reclamantul în drepturile sale, prin stabilirea pensiei de procuror în proporție de 75%, din suma tuturor plăților lunare asigurate ale procurorului în exercițiu în ultima funcție deținută - procuror - șef al direcției din cadrul Procuraturii Generale, obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău, Casei Naționale de Asigurări Sociale, de a-i calcula și achita reclamantului pensia de procuror în proporție de 75%, din suma tuturor plăților lunare asigurate ale procurorului în exercițiu în ultima funcție deținută - procuror, șef al direcției din cadrul Procuraturii Generale, cu începere de la 01 decembrie 2016, încasarea cheltuielilor de judecată din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06 iunie 2017 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Castraveț Valeriu împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei, anularea scrisorii de răspuns, obligarea

stabilirii, calculării și achitării pensiei de procuror, încasarea cheltuielilor de judecare a pricinii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, a fost admis apelul declarat de Castraveț Valeriu, a fost casată hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 06 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Castraveț Valeriu împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea la repunerea în drepturi și obligarea la calcularea și achitarea pensiei, a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată a lui Castraveț Valeriu împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea la repunerea în drepturi și obligarea la calcularea și achitarea pensiei, a fost anulată decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău, din 25 noiembrie 2016, cu privire la refuzul stabilirii pensiei de procuror lui Castraveț Valeriu, a fost obligată Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani de a calcula și achita lui Castraveț Valeriu pensia de procuror în proporție de 75 %, din plățile lunare asigurate ale procurorului în exercițiu în ultima funcție de procuror deținută cu începerea de la 01 decembrie 2016, în rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, prima instanță greșit a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii reclamantului Castraveț Valeriu, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Instanța de apel și-a întemeiat concluzia în baza prevederilor art. art. 1, 3, 5, 25 al Legii Contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, art. 2, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 46² al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat.

Instanța de apel a stabilit că, prin actul contestat Valeriu Castraveț a solicitat stabilirea pensiei pentru procurori, care constituie o categorie specială de pensii, asupra căruia, legiuitorul prin norma art. 46² a stabilit 3 condiții, care acordă persoanei solicitante dreptul, de a beneficia de pensia pentru procurori și anume, vârsta indicată la alin. (2) al articolului nominalizat, stagiul de cotizare indicat la alin. (3) al aceluiași articol și condiția ca din stagiul de muncă, cel puțin 15 ani, să fi activat în calitate de procuror.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că, Castraveț Valeriu are un stagiul de muncă în calitate de procuror în mărime de 19 ani 3 luni și 1 zi, fapt confirmat prin Certificatul nr.33- 2d/421 din 22.09.2016, eliberat de Procuratura Generală, prin care se confirmă faptul că, Castraveț Valeriu a activat în cadrul Procuraturii Republicii Moldova în diferite funcții în perioada 02.08.1990 - 02.11.2009, ultima funcție deținută fiind de procuror-șef al Direcției investigații generale din cadrul Procuraturii Generale,

iar vechimea în muncă în funcția de procuror constituie 19 ani 3 luni 1 zi (f.d.25). Totodată, potrivit copiilor carnetului de muncă al apelantului, instanța de apel a constatat că acesta a activat 1) 04.11.1980 - 06.10.1981, (muncitor) – perioada de 11 luni și 2 zile; 2) 25.10.1981 - 11.11.1983 (serviciul militar) – perioada de 2 ani și 16 zile; 3) 24.05.1984 - 28.08.1985 (șofer) – perioada de 1 an 3 luni 4 zile; 4) 01.09.1985 - 30.06.1990 (student) – perioada de 4 ani 10 luni; 5) 02.08.1990 - 03.11.2009 (procuror) – perioada de 19 ani 3 luni 1 zi; 6) 03.03.2010 - 29.03.2011 (Serviciul de Grăniceri) – perioada de 1 an 26 zile; 7) 01.02.2012 - 30.09.2014 (avocat) – perioada de 2 ani 8 luni (f.d.9-24). Prin urmare, însumând toate perioadele de activitate contributive ale apelantului, instanța de apel a reținut că acesta a acumulat un stagiu general de cotizare de 32 de ani și 25 de zile. De asemenea, potrivit copiei buletinului de identitate, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit că la data de 26.07.2016, Castraveț Valeriu a împlinit vârsta de 53 de ani (f.d.8).

Mai mult, instanța de apel a reținut prevederile pct. 3 al Regulamentului cu privire la modul de calculare și confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.417 din 03.05.2000, în vigoare la momentul adresării apelantului Castraveț Valeriu, conform căruia stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei, include perioade contributive și perioade necontributive. Perioadele contributive includ activitățile la desfășurarea cărora persoana este supusă asigurărilor sociale. Se consideră necontributive perioadele, în care persoana nu este supusă asigurărilor sociale, dar în temeiul legii, ele se includ în stagiul de cotizare (serviciul militar, studiile în instituțiile de învățământ universitar, îngrijirea unui invalid de gradul I, îngrijirea unui copil pînă la vârsta de 3 ani etc.).

Astfel, instanța de apel a reținut ca fiind neîntemeiat argumentul intimatei Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM, potrivit căruia, perioada de îndeplinire a serviciului militar prin contract, nu poate fi luată în calcul, deoarece avînd acest stagiu, apelantul are dreptul în condițiile Legii nr.1544 din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Or, în conformitate cu prevederile art. 17 alin.(3) al Legii nr.1245 din 18.07.2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, militarii sînt supuși asigurării obligatorii de stat, iar potrivit art.12 alin.(2) al Legii nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor, perioada aflării militarului în serviciul militar se include în vechimea în muncă generală și în perioada necontributivă, a militarului asimilată stagiului de cotizare, ce acordă dreptul de a primi sporul pentru vechimea în muncă, pensia de asigurări sociale de stat, indiferent de termenul trecut de la data eliberării din serviciul militar pînă la data angajării lui în serviciu (încadrării în câmpul muncii). Prin urmare, perioada în care Castraveț Valeriu a îndeplinit serviciul militar prin contract, reprezintă o perioadă necontributivă asimilată celei contributive și

stagiului de cotizare în baza legii, iar careva probe care ar confirma faptul că apelantul a beneficiat de o asemenea pensie, în cadrul examinării cauzei, nu au fost administrate, iar acest fapt nu a fost invocat nici în decizia contestată, prin care apelantului i-a fost refuzată stabilirea pensiei în calitate de procuror. Or, potrivit art.7 al Legii nr.1544 din 23 iunie 1993 cu privire la asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele afacerilor interne, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, familiilor lor, care au concomitent dreptul la diferite pensii de stat li se stabilește o singură pensie la alegerea lor.

La fel, instanța de apel a reținut ca fiind eronată concluzia instanței de fond potrivit căreia, perioadele contributive în care justițiabilii, au activat în calitate de avocați și au contribuit la BASS prin achitarea sumelor fixe, stabilite la anexa nr.3 din legile BASS cu nr.270, 2 și 329, pot fi luate în considerație, doar la calcularea și achitarea pensiei minime pentru limită de vîrsta.

Astfel, instanța de apel a reținut că, prevederile art.9 al Legii nr.156 din 14.10.1998 cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat, prevede reglementat exhaustiv tipurile de pensii prevăzute de stat, la art.10 se reglementează pensia specială stabilită și plătită conform legii, pensia specială urmînd a fi achitată dacă se întrunesc condițiile speciale, după întrunirea condițiilor generale prevăzute de lege pentru a beneficia de pensie. Astfel, instanța de apel notează că atît pensiile speciale, cît și cele reglementate la art.9, sus-indicat, sînt calculate în dependență de stagiul de cotizare. Totodată, la art.5 alin.(1) al Legii nr.156 din 14.10.1998 cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat, stagiul de cotizare reprezintă însumarea tuturor perioadelor contributive ori celor asimilate celor contributive potrivit legii, fără a face diferențierea în dependență de timpul pensiei solicitate, stagiul de cotizare fiind unic indiferent de categoria de pensie calculată.

La fel instanța de apel a constatat faptul vîrsării contribuțiilor de asigurări sociale de către Castraveț Valeriu, în perioada în care acesta a activat în calitate de avocat, s-a confirmat cu certitudine în cadrul examinării cauzei, fapt inclusiv necontestat de către intimați, astfel încît, Castraveț Valeriu are un stagiul de activitate de mai bine de 32 de ani , perioadă în care acesta a achitat contribuții în fondul social.

La 23 martie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018 și menținerea hotărîrii Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani, din 06 iunie 2017, ca fiind legală și întemeiată.

În motivarea cererii de recurs, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a invocat că, în conformitate cu prevederile art. 46² alin. (1) din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat, care prevede că asiguratul care a atins vârsta 53 de ani și confirmă stagiul total de cotizare de 32 de ani, dintre care cel puțin 15 ani în funcție de procuror, are dreptul la pensie, calculată în cuantum de 75% din suma tuturor plăților lunare asigurate ale procurorului în exercițiu în ultima funcție deținută..

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a indicat că, în rezultatul examinării documentelor prezentate, la data depunerii cererii pentru stabilirea pensiei de procuror 22 noiembrie 2016, s-a constatat, că Castraveț Valeriu nu întrunește o singură condiție și anume stagiul general de cotizare de 32 de ani.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a menționat că, potrivit prevederilor art. 5 al Legii cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat care prevede că în sistemul public stagiul de cotizare însumează toate perioadele contributive, perioadele necontributive ale asiguratului asimilate stagiului de cotizare sunt perioada de îndeplinire a serviciului militar în termen sau cu termen redus.

Recurenta a indicat că, la perioada de îndeplinire a serviciului militar prin contract, nu poate fi luată în calcul, deoarece având acest stagiul, Castraveț Valeriu are dreptul la pensie în condițiile Legii nr. 1544 - XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comanda și din trupele organelor afacerilor interne. Pensie, de care apelantul a beneficiat de la 01 aprilie 2011 până la 01 decembrie 2016.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale, consideră că, concluzia instanței de apel precum, că intimatul Castraveț Valeriu nu a beneficiat de pensie în condițiile Legii nr. 1544 - XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comanda și din trupele organelor afacerilor interne, este neîntemeiată, deoarece subiectul dat nu a fost negat de intimat nici în instanța de fond, și nici în instanța de apel.

Totodată, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM a mai menționat că instanța de apel nejustificat face analogie între serviciu militar în termen sau cu termen redus și serviciu militar prin contract, de care a beneficiat intimatul, pe când aceste 2 servicii sunt diametral opuse, primul este obligatoriu, iar al doilea la alegere.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM a relatat că, în stagiul total de cotizare, pentru stabilirea pensiei ca procuror, nu poate fi inclusă, perioada când intimatul Castraveț Valeriu a exercitat profesia liberă de avocat și anume pentru perioada, în care s-au achitat contribuțiile de asigurări sociale - taxa fixă – 01 februarie 2012 – 30 septembrie 2014, prevăzută anual în art. 6 alin. (1) din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat, dar nu mai puțin de 1/12 din sumele respective lunar. Or,

conform legislației perioadele respective se includ în stagiul de cotizare, doar la stabilirea pensiei minime pentru limita de vârstă. Dat fiind faptul, ca intimatul nu a întrunit condițiile pentru stabilirea pensiei ca procuror, în baza cererii depuse, Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, la 25 noiembrie 2016, întemeiat a respins cererea de acordare a pensie.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a menționat că, instanța de apel s-a limitat, doar la prevederile art. 9 din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat fără a observa, ca Legea menționată mai are și capitolul VI sub denumirea pensiile pentru unele categorii de cetățeni. Anume în capitolul respectiv este art. 46, care prevede condițiile de stabilire a pensiilor pentru procurori, căruia nu i - a fost dat nici o apreciere.

În atare condiții, având în vedere ca pensia de procuror este specială, respectiv și condițiile de stabilire a pensiei de procuror sunt speciale. În sensul celor expuse, temei de stabilire a pensiei de procuror, intimatului Castravet Valeriu, nu este.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum rezultă din actele cauzei, copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, a fost expediată pentru cunoștință în adresa părților, inclusiv și în adresa recurente, Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM, la 07 februarie 2018, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire nr. 1580 (f. d. 135), însă careva dovezi privind recepționarea acesteia, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 martie 2018, în termenul prevăzut la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 12 aprilie 2018, în adresa intimatului Castravet Valeriu, a fost expediată copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 15 mai 2018, Castravet Valeriu, a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017 ca fiind inadmisibil, sau respingerea acestuia ca fiind nefondat.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a RM se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile

de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

A consideră inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Castraveț Valeriu împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani și Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan